

EXPO

ENCORE

★★★★ Niet te missen ★★★★★ Zeer goed ★★★ Voor de liefhebber ★★ Matig ★ Geeuw

HET INTERVIEW

Spokenworld 09 in Kaaithater kiest voor het jaar 1989 als rode draad

Dit is echt theater, geen reeks lezingen

BRUSSEL • Een week lang spreken theatermakers van alle slag en uit alle windstreken zich in het Kaaithater tijdens Spokenworld 09 uit over de stand van zaken op de aardkloot. Het ijkpunt van hun werk is het jaar 1989, het jaar waarin de Muur viel en de wereld radicaal van uitzicht veranderde. 'Het is echt theater, maar het richt zich tot een veel breder publiek dan theater dat enkel over theater gaat.'

DOOR PIETER TJONCK

De twee stukken die Barbara Matijevic en Giuseppe Chico presenteren, *I am 1984* en *Tracks*, zijn een goed voorbeeld van wat Spokenworld te bieden heeft. De stukken zijn deel van een geplande trilogie met de naam: *Theory of a performance to come, or the only way to avoid the massacre is to become its authors?*

Giuseppe Chico: "Sinds 1989 ontstond een hypergemediatiseerde wereld. Als toeschouwers proberen we zin te verlenen aan de manier waarop de gebeurtenissen en de geschiedenis in de media voorgesteld worden. Televisie ensceeneert hoe betekenis ontstaat, maar verbergt wel de ideologische insteek ervan. Als we de formules van het televisiejournaal naar het podium overbrengen, kunnen we zichtbaar maken hoe die betekenis

■ In *I am 1984* (r.) gebruikt Barbara Matijevic bekende iconen en beelden uit het jaar 1984 om een 'mental map' te tekenen. Iets gelijkaardigs doet ze voor 1989 samen met Giuseppe Chico in *Tracks* (l.).

GUY GYPENS (ARTISTIEK DIRECTEUR KAAITHEATER): Spokenworld 09 biedt een frame om kunst te tonen die de format van de documentaire hanteert

ontstaat. We tonen hoe dezelfde gegevens tot een volslagen andere interpretatie van 'de geschiedenis' kunnen leiden

naargelang van je overtuigingen, je voor-geschiedenis, enzovoort. Theater is immers een beschermde plaats waar je in alle vrijheid data kunt manipuleren om je eigen verhaal te creëren."

Matijevic: "*I am 1984* is een soort lezing, waarbij ik bekende iconen en beelden uit het jaar 1984 - ik was toen zes - gebruik om een 'mental map' te tekenen. Daarbij komen verschillende invalshoeken aan bod, ook die van een meisje van zes. Ik vertel zo iets over mezelf, maar met veel afstand, als een voorbeeld van de manier waarop je plaats in een gebeuren ook je begrip ervan kleurt. De vraag is en blijft hoe je tot een coherente geschiedenis

FOTO'S RV

mentaire hanteert. We merken dat jonge kunstenaars daar erg mee bezig zijn, zowel in beeldende kunst als in theater. Ze onderzoeken actuele thema's door voortdurend te flirten met de grens tussen fictie en non-fictie. Als je die stroming zichtbaar wilt maken moet je wel een verbindend thema hebben. De impact die de val van het communisme had in 1989 is daarom bijzonder geschikt voor wat we doen."

De vraag is natuurlijk: weten kunstenaars daar meer over te vertellen dan wetenschapslui of zelfs gewone mensen? Wat is hun specifieke bijdrage? Gypens: "De kunstenaars die wij tonen, brengen geen hoogdravende analyses. Ze hebben het over dingen die dicht bij hun eigen ervaring aanleunen. De Russen Oleg Soulimenko en Andrei Andrianov hebben het over het verschil tussen het leven als artiest onder het Sovjetbewind en dat in de oververhitte Weense kunstmarkt. Rabih Mroué geeft een lezing over zijn falen om een stuk te maken over zijn rol in de Libanese burgeroorlog. Zo behandelen zij kwesties die 'echte' documentairemakers moeilijk aankunnen, omdat die objectief moeten blijven. Op die manier reiken zij het publiek ook de hand. Want dit is echt theater, geen reeks lezingen. Maar het richt zich wel tot een breed publiek."

komt. In ons nieuwe stuk *Tracks* doen we iets gelijkaardigs met het jaar 1989. Daar is het beeld echter niet de drager van het stuk. We gebruiken een soundscape die de kijkers emotioneel direct bij de lurven pakt en meesleept in de verhalen die we vertellen."

Grens tussen fictie en non-fictie

Guy Gypens, artistiek directeur van het Kaaithater en geestelijke vader van Spokenworld, vindt deze vorm van theater maken erg belangrijk. Gypens: "Spokenworld 09 biedt een frame om kunst te tonen die de format van de docu-